basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2011

GAUTENG

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 19 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings.

AFDELING A	Kyk- en Leesbegrip	VRAAG 1 – 2	30 punte
AFDELING B	Opsomming	VRAAG 3	10 punte
AFDELING C	Taal	VRAAG 4 – 7	60 punte
AFDELING D	Letterkunde	VRAAG 8 –10	20 punte

2. Lees die instruksies noukeurig deur.

3. Beantwoord AL die vrae.

4. Begin ELKE afdeling op ’n NUWE bladsy.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.

6. Laat ’n reël oop na elke antwoord.

7. Skenk veral baie aandag aan spelling en sinskonstruksie.

8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP

VRAAG 1: TYDSKRIFARTIKEL

Lees die artikel hieronder en beantwoord die vrae.

VIVA 2010

1. Waar in die wêreld is jy? Daar is mense – oud en jonk – wat geel, groen en wit brilrame en verskillende hoede dra. Op die stadions waai vlae en jy hoor die harde geraas van vuvuzelas ... dis 2010 en jy kan nét in Suid-Afrika wees.

2. Ja, dis die sokkerwêreldbeker soos net óns dit kan doen. Almal is vriendelik en deel alles met mekaar. In Sandton, waar die Bafana-Bafana bly, belowe die eienaar buite sy eetplek: "Gratis pizza vir die res van jou lewe as Bafana-Bafana die wêreldbeker wen." En sommer vir die lekkerte, kry elke gas ʼn bier as Italië of Bafana-Bafana ʼn doel skop.

3. Almal is skielik op pad iewers heen. As hulle nie self by ʼn stadion kan wees nie, kuier hulle iewers saam met toeskouers by ʼn grootskerm-TV.

4. Kaapstad word oornag ʼn bymekaarkomplek vir mense van alle lande. ʼn Saal in Seepunt het skielik ʼn "Little Brazil" geword, ʼn plek waar al die Brasiliane saam kuier.

5. Daar is baie sokker-items te koop: uit Kenia handsakke met sokkerballe op; Kersbome wat met sokkerballe mooi gemaak is; draadkarre met verskillende vlae en natuurlik daardie Afrika-sambreelhoede – *sundelas.* Ons Suid-Afrikaanse vuvuzela is ʼn internasionale treffer – duisende is verkoop!

6. In Newtown, Johannesburg, is daar groot foto's van die Bafana-Bafana teen die Nelson Mandela-brug geplak. Al die Suid-Afrikaners skreeu net vir een span: Bafana-Bafana! In Sandton is ʼn blink glasgebou waarin groot vlae en baie sokkerballe hang om darem ook al die ander lande se spanne tuis te laat voel.

7. Tydens die hele toernooi was die veiligheid, die publieke vervoer, die blyplekke en kuierplekke op internasionale standaard. Die wêreld was baie beïndruk.

8. Bafana-Bafana het van die beste spanne gewen. FIFA was baie tevrede met die Suid-Afrikaanse toernooi. Buitelandse besoekers het ons mooi land geniet en wil weer kom kuier. Al het Bafana-Bafana nie die sokkertoernooi gewen nie, is Suid-Afrika en die Suid-Afrikaners wenners!

9. Nou, selfs lank na die toernooi, hang daar nog steeds orals vlae langs die pad waarop die volgende woorde verskyn:
"Wen of verloor, ons is trotse Suid-Afrikaners!"

[Verwerk uit: *Huisgenoot,* 17 Junie 2010]

1.1 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwood te kies.

Die titel van die leesstuk is gepas, omdat mense ...

A 2010 as 'n jaar sonder aksie beskou.
B min planne vir 2010 gehad het.
C 2010 nie maklik sal vergeet nie.
D nie meer in 2010 belangstel nie. (1)

1.2 Kies die KORREKTE woord.

Die artikel vertel van iets wat (verlede/voorverlede) jaar gebeur het. (1)

1.3 1.3.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

Daar was nét jongmense by die sokkerwedstryde. (1)

1.3.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.3.1 deur DRIE OPEENVOLGENDE woorde uit paragraaf 1 neer te skryf. (1)

1.4 Sommige brilrame is groen, noem nog TWEE ander kleure. (2)

1.5 Watter instrument word gebruik om die Suid-Afrikaanse sokker-atmosfeer te skep? (1)

1.6 Voltooi die onderstaande sin.

Die pizzaseienaar sal vir almal gratis pizzas gee as ... . (1)

1.7 Skryf EEN WOORD uit paragraaf 2 neer wat sê dat die gaste nie vir die pizzas hoef te betaal nie. (1)

1.8 Vir watter TWEE lande ondersteun die eetplekeienaar? (2)

1.9 In watter Suid-Afrikaanse stad het verskillende lande se mense bymekaar gekom en lekker gekuier? (1)

1.10 Kies die antwoord uit KOLOM B om by die plekke in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A – E) langs die vraagnommer (1.10.1 – 1.10.5) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
1.10.1	Newtown	A	ʼn saal in Seepunt
1.10.2	"Little Brazil"	B	handsakke
1.10.3	Sandton	C	2010 sokkerwêreldbeker
1.10.4	Kenia	D	ʼn brug met foto's
1.10.5	Suid-Afrika	E	ʼn glasgebou
		F	ʼn grootskerm-TV

(5 x 1) (5)

1.11 Hoe anders kon mense na die wedstryde kyk as hulle nie by die stadions was nie? (1)

1.12 Kies VIER KORREKTE redes waarom Suid-Afrikaners trots kan wees.

Skryf net die KORREKTE letters (A – F) neer.

A Bafana-Bafana het nie al hul wedstryde verloor nie.
B Die wedstryde kon slegs by die stadions gesien word.
C Die besoekers het gedink dat ons ʼn mooi land het.
D FIFA sê dat Suid-Afrika ʼn onsuksesvolle land was.
E Die buitelandse mense het lekker hier gekuier.
F Al die Suid-Afrikaners het saam Bafana-Bafana ondersteun. (4)

[22]

VRAAG 2: ADVERTENSIE

Lees die advertensie hieronder en beantwoord die vrae.

Gebruik ***QUIT SMOKING*** orals en enige tyd.
Dit sal jou help om op te hou rook.

QUIT SMOKING **is nikotienvry.**
Dit bestaan uit **NATUURLIKE SUID-AFRIKAANSE KRUIE.**

"Ek en my seun het opgehou rook danksy *Quit Smoking*."

"Glo my, ons het alles probeer en *Quit Smoking* werk regtig!"

Mnr. A. Nel

* Beskikbaar by u naaste apteek of gesondheidswinkel.

KOOP SUID-AFRIKAANS!

[Verwerk uit: *Huisgenoot*, Februarie 2009]

2.1 Noem EEN plek waar jy Q*uit Smoking* kan koop. (1)

2.2 Waarvan is *Quit Smoking* gemaak? (1)

2.3 Hoe het dié produk mnr. Nel en sy seun gehelp? (1)

2.4 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies

"Quit Smoking" is met groot letters geskryf, om ...

A die advertensie pragtig te maak.
B mnr. Nel se woorde te beklemtoon.
C die leser lus te maak vir rook.
D die leser se aandag te trek. (1)

2.5 In watter land word hierdie produk gemaak? (1)

2.6 Wanneer kan 'n mens 'Quit Smoking' gebruik? (1)

2.7 Skryf EEN woord neer wat bewys dat *Quit Smoking* sonder nikotien is. (1)

2.8 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.

Hoe pas die prentjie van die sigaret wat doodgedruk word, by die produk?

Dit wys dat die produk ...

A rookvry is en oral gebruik kan word.
B mense help om op te hou rook.
C skadeloos kan wees.
D uit 100% kruie gemaak is. (1)
[8]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 3: REIS VEILIG PER TAXI

- Som die WENKE oor hoe jy veilig per taxi kan reis, in JOU EIE SEWE VOLSINNE op.
- Moenie net die opskrif by elke nommer (bv. Wees betyds, Maak veiligheidsgordel vas, Sit stil, ens.) oorskryf nie.
- Jou opsomming moet 60 woorde wees.
- Die opsomming moet puntsgewys (1 – 7) opgesom word.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming.

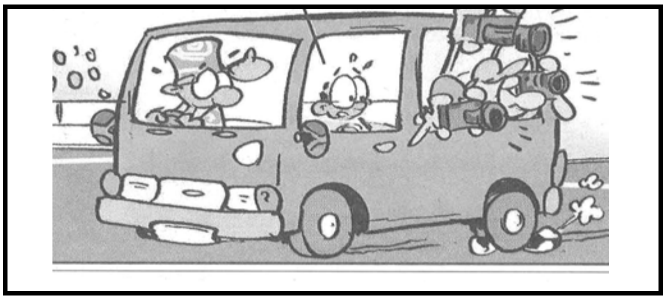

[Verwerk uit*: Huisgenoot,* 1 Oktober 2009]

REIS VEILIG PER TAXI

1. WEES BETYDS

Taxi-bestuurders het baie mense wat hulle deur die dag oral moet oplaai. Hulle wag nie vir laatslapers nie. Sorg dat jy betyds by die staanplek is.

2. KLIM VERSIGTIG IN

Wag totdat die taxi heeltemal tot stilstand kom, voordat jy inklim. Jy kan omgery word of val as jy in ŉ bewegende taxi probeer inklim. Taxi's trek gewoonlik vinnig weg.

3. HANTEER BAGASIE VERSIGTIG

Moenie jou bagasie op jou skoot hou nie. Daar is ruimte vir bagasie agter in die taxi. Laai jou bagasie daarin. Los bagasie kan jou beseer as die taxi vinnig stop.

4. MAAK VEILIGHEIDSGORDEL VAS

Maak jou veiligheidsgordel vas sodra jy sit. Die veiligheidsgordel sal jou beskerm as daar ŉ ongeluk plaasvind.

5. SIT STIL

Moenie rondbeweeg terwyl die taxi ry nie. Dit kan ŉ ongeluk veroorsaak. Baie mense is al so beseer.

6. MOENIE UITHANG NIE

Taxi's ry vinnig naby mekaar verby. As jy langs die venster sit, moet jy nie jou hande of arms by die venster uitsteek nie. Jy kan ernstig beseer word of ŉ ongeluk veroorsaak.

7. WEES GEDULDIG

Wanneer die taxi stilhou, wil almal gewoonlik vinnig uitklim. Só kan mense maklik beseer raak. Wag vir ander mense om eerste uit te klim.

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL

VRAAG 4: WOORDSTRUKTURE

Kyk na die prente en beantwoord die vrae.

[Uit: *Die Burger*, 8 Junie 2010]

- Volg die instruksies in die regterkantste kolom om die regte antwoorde in die linkerkantste kolom te gee.
- Skryf net die vraagnommer en die korrekte antwoord neer.
- Antwoorde op VRAAG 4.1 – 4.23 moet korrek gespel wees.

Zitts en sy (4.1 pa en ma) is 'n gelukkige (4.2 gesin/familie) wat die mooi en rustige (4.3 dorp+lewe) baie geniet. Zitts vra vir sy pa om vir (4.4 hom/hy/haar) geld te gee. Hulle het 'n (4.5 goed/goeie) verhouding en hulle verstaan mekaar.	4.1 4.2 4.3 4.4 4.5	Gee EEN WOORD. Kies die KORREKTE antwoord. Gee die KORREKTE samestelling. Kies die KORREKTE voornaamwoord. Kies die KORREKTE antwoord.	(1) (1) (1) (1) (1)
Sy pa het hom van (4.6 kleins/klein) af geleer hoe om slim en verantwoordelik te wees, maar Zitts is (4.7 slim) as wat Pa gedink het.	4.6 4.7	Kies die KORREKTE antwoord. Gee die KORREKTE trap van vergelyking.	(1) (1)
Zitts en sy (4.8 maats) het besluit om 'n fliek te gaan kyk, maar hy het nie geld om (4.9 vir+dit) te betaal nie. Hy het dus besluit om (4.10 elke week) iets te doen om sy sakgeld te verdien.	4.8 4.9 4.10	Gee die sinoniem. Gee EEN WOORD. Gee EEN WOORD.	(1) (1) (1)
Toe Pa huis toe gekom het en (4.11 baie moeg) (4.12 op/in/oor) die rusbank gaan lê het, het Zitts gevra of hy die kombi vir (4.13 R50) kon was.	4.11 4.12 4.13	Gee die intensiewe vorm. Kies die KORREKTE voorsetsel. Skryf die bedrag in woorde.	(1) (1) (1)
Dit was nou al die (4.14 vierde/fierde) keer dat Zitts 'n plan beraam het om geld in die hande (4.15 ...) kry.	4.14 4.15	Kies die KORREKTE antwoord. Voltooi die infinitief.	(1) (1)

Hy vra toe: "Pa, kan ek (4.16 asb.) betaal word om die kombi te was?"	4.16	Skryf die afkorting voluit.	(1)
Pa antwoord dat daar 'n klein (4.17 emmer) en baie (4.18 borsel) in die motorhuis is. Zitts dink dat dit 'n (4.19 sleg) plan is, want dit beteken dat hy die motor self moet was.	4.17 4.18 4.19	Gee die verkleiningsvorm. Gee die meervoud. Gee die KORREKTE vorm.	(1) (1) (1)
Zitts weet nie of hy die (4.20 dogters) in sy klas moet vra om hom te (4.21 help/hulp) nie. Nou probeer hy nog 'n (4.22 bietjie/bikkie) harder om meer geld in die hande te kry.	4.20 4.21 4.22	Gee die antoniem. Kies die KORREKTE antwoord. Kies die KORREKTE spelling.	(1) (1) (1)
Aikôna! Dis moeilik om sy pa om die (4.23 bos/baan) te lei.	4.23	Kies die KORREKTE antwoord om die idiomatiese uitdrukking te voltooi.	(1)

[23]

VRAAG 5: SINSTRUKTURE

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

[Uit: *Lig,* Mei 2008]

5.1 Skryf die sin in die verlede tyd.

Oom Daan-hulle beplan lank voor die tyd vir hierdie kuiery.
(Oom Daan-hulle ... lank voor die tyd vir hierdie kuiery ...) (2)

5.2 Skryf die sin in die teenwoordige tyd.

Hulle het baie vroeg die oggend vertrek.
(Hulle ... baie vroeg die oggend.) (1)

5.3 Skryf die sin in die toekomende tyd.

Die kinders is baie opgewonde oor die vakansie.
(Die kinders ... baie opgewonde oor die vakansie ...) (2)

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

5.4 Verbind die sinne met die woord tussen hakies.

Ma het die getoet van die motor gehoor. Sy loer by die venster uit. (daarom) (1)

5.5 Skryf die sin in die infinitief.

Ma is verbaas toe sy die Burger-gesin sien.
Begin so: Ma is verbaas om ... (1)

5.6 Skryf die sin in die lydende vorm.

Oom Daan bestuur die motor.
(Die motor ... Oom Daan ...) (2)

5.7 Skryf die sin in die ontkennende vorm.

Die Burger-gesin het iets vir Ma gebring.
(Die Burger-gesin het ... vir Ma gebring ...) (2)

5.8 Skryf 'n vraag neer waarvan die onderstreepte deel die antwoord sal wees.

Oom Daan-hulle is opgewonde <u>oor die vakansie</u>.
Begin so: Waaroor ... (2)

5.9 Voltooi die infinitief.

Ma moet al die smaaklike kos kook.
(Ma behoort al die smaaklike kos ...) (1)

5.10 Skryf die sin in die indirekte rede.

Klein Jafta vra: "Waar is die badkamer?"
(Klein Jafta vra waar ...) (1)

5.11 Skryf die sin met die KORREKTE woordorde oor.

Die kinders gaan haastig na die park toe elke oggend.
(Die kinders gaan ...) (3)

5.12 Skryf in die ontkennende vorm.

Daar is 'n bondel bagasie op die dak van die motor.
(Nee, daar is ... 'n bondel bagasie op die dak van die motor ... .) (2)

5.13 Kies die KORREKTE antwoord.

Die uitdrukking op Ma se gesig toe sy deur die venster loer, bewys dat sy ... is omdat daar mense kom kuier het.

A opgewonde
B bly
C verbaas
D tevrede (1)

[21]

VRAAG 6: REDIGERING

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

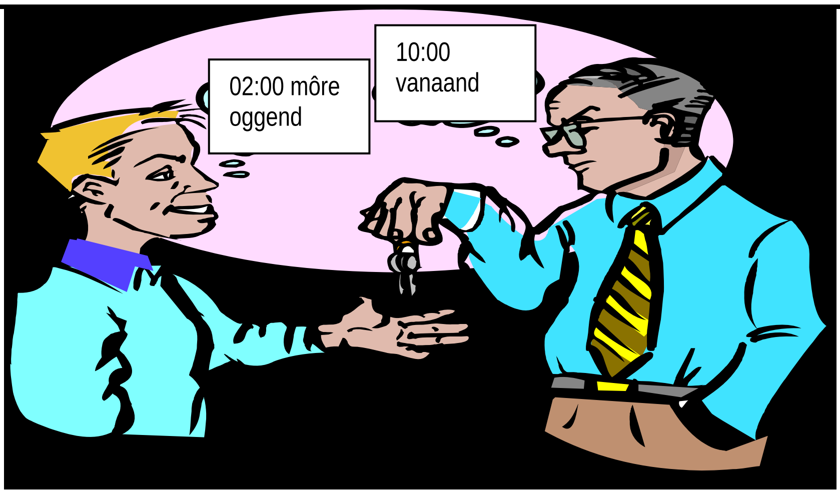

Eric wil saam met sy maats uitgaan en wil sy pa se motor gebruik.

[*Clip Art*]

Skryf die sinne korrek oor en onderstreep die fout(e) wat jy reggemaak het.

6.1 Verbeter die woordordefout.

Eric wil saam gaan met sy maats na die matriekpartytjie toe.
(Eric wil saam ...) (1)

6.2 Kies die KORREKTE voorsetsel.

Sy pa is bekommerd (vir/oor/met) die tyd wanneer Eric terugkom. (1)

6.3 Kies die KORREKTE antwoord.

Eric moet teen (tienuur/tien uur/tien-uur) huis toe kom. (1)

6.4 Verbeter die taalfout.

Hy hoef nie na Pa luister nie. (1)

6.5 Vul die ontbrekende leesteken in.

Hoe laat sien jy kans om huis toe te kom (1)

6.6 Gee die KORREKTE vorm.

Eric se <u>lank</u> hare pas mooi by die klere wat hy dra. (1)

6.7 Kies die KORREKTE antwoord.

Soms kan Pa soos 'n leeu (blaf/brul) as iemand sy motor wil gebruik. (1)

6.8 Verbeter die ontkenningsfout.

Eric sal nie die motor roekeloos bestuur. (1)

6.9 Kies die KORREKTE vergelyking.

Eric is altyd so koel soos 'n (koeldrank/komkommer) as sy pa met hom praat. (1)

6.10 Kies die regte voegwoord.

Eric is ongelukkig (omdat/want) hy 'n kwaai pa het. (1)

6.11 Kies die KORREKTE vertaling.

Eric is happy and he takes the keys.

Eric is ...

A bly en hy neem die sleutels.
B tevrede en neem hy die sleutels.
C bly en hy die sleutels neem.
D tevrede en die sleutels hy neem. (1)

[11]

VRAAG 7: KYK EN KOMMUNIKEER

Lees die situasie en voer die opdrag uit.

[*Clip Art*]

7.1 SITUASIE: Molefi is besig met sy huiswerk. Die kinders blaas vuvuzelas net buite sy kamervenster. Hy is **kwaad**, maak sy ore toe en skree vir hulle om op te hou.

OPDRAG: Hoe sal Molefi **KWAAD** aan die kinders skree sodat hulle moet **OPHOU** om die vuvuzelas te blaas?

Voltooi die sin in ongeveer 5 – 10 woorde.

Molefi skree: "Ek probeer ... , hou ...!" (2)

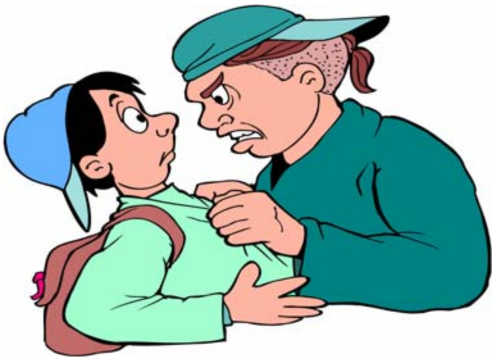

[*Clip Art*]

7.2 SITUASIE: Thabang is 'n boelie. Hy is in graad 12 en hou daarvan om die graad 8-leerders te boelie. Die graad 8-leerder **PLEIT** dat Thabang sy **goed** (geld, selfoon, ens.) nie moet vat nie.

OPDRAG: Wat sal dié graad 8-leerder aan Thabang sê?

Voltooi die sin in ongeveer 5 – 10 woorde.

Die graad 8-leerder sê: "Moet asseblief nie, ..." (2)

EN

[*Clip Art*]

7.3 SITUASIE: Die seun het gedink dat die meisie oor hom geskinder het. Hy was baie kwaad en toe bel hy haar. Na hulle lang telefoongesprek, besef hy dat hy verkeerd was. Nou vra hy om **verskoning.**

OPDRAG: Wat sal Odwa se woorde aan Hilda, die meisie, wees?

Kies die KORREKTE antwoord.

A Hilda, dit is nie my skuld nie.
B Hilda, ek gee nie om nie.
C Hilda, ek is baie jammer.
D Hilda, wil jy saamkom, asseblief? (1)

[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

Hierdie afdeling bestaan uit TWEE VRAE.

VRAAG 8: *PRENTJIESMAKER* – PJ du Plessis
VRAAG 9: *AG NEE DANKIE MAN, OUPA – H du Plessis*

Beantwoord EEN van die TWEE vrae.

***LUGSPIEËLINGS* – Myicelie Pienaar**

VRAAG 8: *PRENTJIESMAKER* – PJ du Plessis

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> Mthemba kyk nie na die ou man nie. "Baba, my vader," sê hy. Span mens jou osse in, net om hulle heeldag in die son te laat staan?" Die ou man sit voor 'n skilderesel, maar hy het maande laas iets geverf. Elke oggend bring hy die esel uit, net om dit saans weer te bêre sonder dat hy 'n kwas opgetel het.
> "Of maak 'n man sy kalbas vol bier om te staan en suur word, sodat dit net goed vir die varke is?" Mthemba kyk steeds nie na die ou man nie.
> Daar volg 'n lang, ongemaklike stilte voor die man weer praat: "Hoe verf 'n mens honger Mthemba?" antwoord hy met 'n vraag.

8.1 Gee die name van die twee hoofkarakters in hierdie verhaal. (2)

8.2 Wat is die verhouding tussen die twee hoofkarakters? (1)

8.3 Voltooi die volgende stelling deur die KORREKTE antwoord te kies. Skryf net die vraagnommer en die letter (A – D) neer.

8.3.1 Ubombo het "maande laas geverf" want ...

A hy kan nie meer goed verf nie.
B hy het nie meer verf nie.
C hy weet nie hoe om honger te verf nie.
D sy verfkwas is nou oud en gedaan. (1)

8.3.2 Ubombo se vorige prentjies was ..

A kleurvol en vrolik.
B dof en grys.
C vol kurwes en lyne.
D oor lewelose dinge. (1)

8.4 Waarom is Ubombo en sy mense honger? (1)

8.5 Wat wil die manne van die sangoma weet? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Dit gebeur nog van tyd tot tyd dat daar van hulle opdaag op soek na prente, maar daar is lank al nie meer oor nie.
Die motor hou stil en ŉ man en vrou klim uit. "Goeiemiddag," groet die vrou in Engels. Sy het ŉ vreemde aksent. "Ons het verneem dat hier ŉ kunstenaar is wat prente skilder."
Mthemba skud sy kop. "Ek is jammer, Mevrou. Daar is niks meer oor nie."
Albei besoekers lyk teleurgesteld. "Nie eers een nie?" pleit die vrou. "Jy sien, ek en my man het ŉ kunsgalery in Parys. Ons wil so graag ŉ prent uit Afrika daar uitstal."
"Nee, niks nie, Mevrou," begin Mthemba verduidelik, maar die vrou val hom in die rede.
"En dit? Is dit nie ŉ prent op daardie esel nie?"
"Nee, Mevrou. Dis …" Hy probeer haar weghou. Hy wil nie hê die mense moet uitvind dat Ubombo sy verstand verloor het nie.

8.6 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

8.6.1 Niemand koop Ubombo se laaste prentjie nie. (1)

8.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 8.6.1. (1)

8.7 Wat is Mthemba se opinie oor die prent? (1)

8.8 Watter leuen vertel hy vir die vrou? (1)

8.9 Hoekom voel Mthemba skaam oor Ubombo? (1)

8.10 Voltooi die volgende sinne (8.10.1 – 8.10.4). Gebruik die beginletters as leidrade. Skryf slegs die vraagnommer en jou antwoord neer.

8.10.1 Ubombo kry 'n **e**... van die priester as present.

8.10.2 Ubombo noem Mthemba 'n jong **l**...

8.10.3 Die laaste prentjie was 'n voorbeeld van **a**... kuns.

8.10.4 Aasvoëls is 'n simbool van **d**... (4)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

ŉ Fris briesie waai die stof wat die vertrekkende motor opjaag weg. Vir die eerste keer in maande klink die gekriek van ŉ kriek op. Toe gaan lê die wind en ŉ swanger stilte vul die lug. Die eerste druppel wat op die dor aarde val is ŉ traan … die ander nie.

8.11 Gee TWEE redes hoekom die inwoners huil. (2)

8.12 Noem TWEE dinge wat Ubombo wêreldberoemd gemaak het. (2)
[20]

OF

VRAAG 9: *AG NEE DANKIE MAN, OUPA* – H du Plessis

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> Laas Saterdag was ouma se oë nie rooi nie, altans nie so ver hy weet nie, want nie sy of Oupa was tuis nie. Toe hy met sy ma daaroor praat, het sy net effens gesug soos wanneer sy rapport swak was en toe gesê dat die ou mense ook maar hulle dingetjies het om te doen en dat hy darem nou groot genoeg is om darem iets te reël vir Saterdae. Sy mond het sommer vanself oopgehang.

9.1 Voltooi die volgende stelling deur die KORREKTE antwoord te kies. Skryf net die vraagnommer en die letter (A – D) neer.

Kallie is Oupa se ... kleinseun.

A eerste
B tweede
C enigste
D jongste (1)

9.2 Noem TWEE dinge wat Kallie en Oupa op Saterdae saam doen. (2)

9.3 Wat sê Ouma vir Kallie noudat Oupa nooit Saterdae by die huis is nie? (2)

9.4 Wat is die waarheid oor Oupa? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> By die sakesentrum is daar nog van hulle vriende en almal sit saam. Kallie is bly dat hy gekom het anders het hy hom daar by die huis sit en bekommer oor Oupa.

9.5 Waarom is Kallie bekommerd dat Oupa siek is? (1)

9.6 Kallie se pa sê hy moet gaan ontspan. Wat moet hy gaan doen? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> Al die seuns probeer so onopsigtelik moontlik loer en Kallie voel of hy in die aarde wil insink want dis Oupa Karel wat daar sit en sy voete is rêrig om die jong meisie s'n en sy een hand lê rêrig op haar been. Hy weet nie waar om te kyk nie, bly net dink, Dankie Vader!

9.7 Noem die DRIE negatiewe dinge wat Kallie oor die meisie gedink het. (3)

9.8 Waaroor is Kallie dankbaar? (1)

9.9 Kies die antwoorde in KOLOM B om by die inligting in KOLOM A te pas. Skryf net die vraagnommer (9.9.1 – 9.9.4) en die letter (A – D) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
9.9.1	Oupa	A	lyk sommer goedkoop
9.9.2	Black Cat	B	kry Ouma jammer
9.9.3	Jong meisie	C	kafee se naam
9.9.4	Kallie se ma	D	is 'n sugardaddy

(4 x 1) (4)

9.10 Gee TWEE redes waarom Kallie groot respek vir sy ouma het. (2)

9.11 Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

> "Ou Kal, sal ek en jy volgende Saterdag 'n vissie gaan vang?" wil Oupa gemoedelik weet.

9.11.1 Is of die volgende stelling WAAR of ONWAAR is? (1)

Kallie wil saam met Oupa gaan visvang.

9.11.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 9.11.1. (1)
[20]

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou